

stille Gjennemsnittet af Marts Sædepriser, hvorfor da saaledes lade dette Formaal falde, saaledes tabe dette Formaal af Sigte ved de Bestemmelser, som de foreslaae til dets Sværk-sættelse? Forsøgte man at fyldestgjøre dette For-maal i dets hele Udstrækning, vilde man faae et ganske andet Resultat; jeg skal ikke sige, hvorledes det vilde stille sig, men det vilde naturligvis blive forskjelligt, eftersom man tog 4—6 eller alle 12 Maanedes. Det er, jeg gjen-tager det, et overmaade væsentligt Punkt, thi ved saaledes at rokke ved de nærværende Bestemmelser kommer man let til at rokke ved den hele overleverede Retstilstand, som i mang-foldige Forhold er af den største og meest indgribende Betydning; men at gøre dette fortjener den alleralvorligste Overveelse. Jo mere man saaledes vil forandre, om jeg saa maa sige, Capitelstartens historiske Cha-rakteer, desmere er det egentlig at gaae i modsat Retning, naar man i § 4 vil have andre Districtsgrændser. I denne Henseende troer jeg, at der var meget Sundt i hvad der blev bemærket af den ærede Rigs-dagsmand, der sidst havde Ordet (Lindahl). Man faaer netop en saadan Gjennemsnitspris som den i Lovforslaget paatænkte paalideligt, naar man uddrager den af Factorer, som sprede sig over et større Omraade. Hvor man fra gammel Tid af har havt en mindre Kreds, der have alle Forholdene ordnet sig efter Be-regningen for den mindre Kreds; hvor man derimod fra den tidligere Tid har havt en større Kreds, der have ogsaa Forholdene ordnet sig efter de Priser, som man vidste vilde ud-komme for en saadan større Kreds. Det er jo indlysende, at man ved mange af de Overeens-komster, som træffes, veed, hvorledes den Om-stændighed virker, at Capitelstarten sættes for en større eller mindre Kreds, og det er i høieste Grad sandsynligt, at der beviistligt ved mange Overeenskomster er lagt Lidt til eller taget Lidt fra, netop fordi man vidste, hvorledes den Om-stændighed virkede, at Capitelstarten blev sat for en mindre Kreds eller for en større. Jeg troer derfor, at man vil finde, at man paa en meget betænkelig Maade griber ind i overlevere-de Contractforhold, dersom man rokter ved

de Begrændsninger af Kredsen, for hvilke Ca-pitelstarten hidtil har været sat.

Disse ere de væsentligste Bemærkninger, jeg skal henstille til det ærede Things Overveelse ved denne Sags Bedømmelse.

Gomard: Grunden til, at jeg har taget Ordet, ere nogle Uttringer af den ærede Rigs-dagsmand for Odense Amts 3de Valgfreds (C. E. Møller), idet han nemlig sagde, at de, som Stoen trykkede, klagede nok. Anvendt paa denne Sag er der ogsaa kommet Klager og Andragender ind i denne Anledning. Fra den Kreds, jeg har den Ære at repræsentere, er der indkommet et Andragende, forsynet med 338 Underkrifter, der accurat gaaer ud paa det selv Samme som det, Lovforslaget rammer. Andragendet er imidlertid ikke foranlediget af dette Lovforslag, da det er dateret den 4de November s. A., og jeg veed, at det er en-deel ældre. Det var blot denne factiske Be-mærkning, jeg vilde gøre, at der dog ogsaa var Noget udenfor denne Sal, som sølte sig trykkede ved den Maade, hvorpaa Capitelstaxten for Tiden bliver sat.

Monrad: Jeg kan ikke nægte, at det, som blev udtalt af den ærede Indenrigsmini-ster, at man maaskee burde slaae ind paa en heel anden Vej, for at fastsætte Capitelstar-ten, i høi Grad tiltaler mig. Det forekommer mig, at man netop ved at tage de virkelige Markedspriser og ved at vælge dem, der have med Omsætningen at gøre, til at angive Pri-serne, slaaer ind paa en ganske anden sikker Vej, end naar man dertil vælger Præster, Sogneforstanderskaber, Birkedommere, Herreds-sogder o. s. v. Jeg skal hertil sige, at jeg ikke kan Andet end ansee det for en Binding, om det Slags Forretninger bliver taget fra Geistligheden. Det er dog Noget, som ikke kan siges at henhøre under Præsternes egentlige Virksomhed, at opgive Priserne, og selv om de udføre det nok saa samvittighedsfuldt, ville de dog altid, ligeoverfor de andre Angi-velser, der komme fra Øerne, komme til at staae i det Lys, at de opgive høiere Priser end dem, der virkelig finde Sted.